

"Hämt under 2006"

Föreningsmöten.

Det gångna året inleddes med ett årsmöte som gick i jubileets tecken. Veteranklubben Saab bildades 1986 och firade således 20 år som verksam förening. Thore Modigh höll i jubileumsförhandlingarna som genomfördes på stadgeenligt sätt. Två styrelseledamöter hade av sagt sig omval, nämligen IngaLill Mattsson som en gång grundade föreningen, och vår kassör Lennart Danell. Som ersättning för dessa i styrelsen invaldes på två år Sture Rodling och Harald Lindstrand. Omvalda på två år blev Sven Eskilsson, Tage Wennström och Clarence Björck. Så även revisor Åke Sundell och revisorsuppleant Lage Lönn. Den sittande valberedningen, Arne Larsson (sammankallande), PeGe Lundborg och Thorsten Nilsson fick förnyat förtroende på ett år.

Vid det välbesökta årsmötet behandlades även en uppdatering av Veteranklubbens stadgar. Den sänkning av kvalificeringstiden från 25 år till 20 år för att bli antagen som medlem godkändes enhälligt för andra gången.

I samband med jubileum brukar hedersmedlemmar utses, så även denna gång. Således föreslogs och godkändes följande som Hedersmedlemmar:

• Clarence Björck	nr 6	• Curt Murhed	nr 9
• Lennart Danell	nr 7	• Sven Eskilsson	nr 10
• Hans-Osquar Gustavsson	nr 8		

Dessa har med råge uppfyllt kriteriet enligt stadgarna för att utses som Hedersmedlem.

"20-åringen" uppvaktades av Saab genom Lars Jagerfelt och Heidi Wendt, som överlämnade gåvor, vilket även Ulf Edlund Svensk Flyghistorisk Förening gjorde. Slutligen avtackades de avgående styrelsemedlemmarna IngaLill Mattsson och Lennart Danell med blommor.

Carl-Gustav Ahremerk, som också var med och startade Veteranklubben Saab 1986, tog därefter vid och kåserade om "Livet på Malmen och Saab förr". En väl vald kåsör till Veteranklubbens jubileum ty Carl-Gustav är den verkliga veteranen som bokstavligen vuxit upp på platsen Malmen där flygets vagga en gång stod, och dessutom verkat inom flygområdet under hela sin levnad. Vi fick höra en intressant berättelse om allehanda flyghändelser under 1920 och 1930 talet.

Samtidigt med årsmötet på Terrassen visade Veteranklubben skärmställningen med foton på Saabs produkter från begynnelsen på 1930-talet. Utställningen rönt stort intresse.

Vårens andra föredrag hade titeln "Konsten att inte synas men ändå märkas", en parafra på Wallenbergs gamla uttryck "Att verka men inte synas". Mats Warstedt VD för Saab Barracuda gav en intressant inblick inom dagens teknik om skydd för upptäckt genom kamouflage, skenmål etc. Att Barracuda en gång på 1950-talet grundades på Bjärka-Säby av Carl Ekman var inte många som visste. I ett svinstall tillverkades de första kamouflagenäten av juteväv. I dag används avancerade plastmaterial och tekniker. Saab Barracuda är ett av de ledande företagen inom sitt område och är nu etablerade i USA där stora leveranser går till försvaret.

Hösten började med att överstelöjtnant Ken Lindberg berättade om Alaskaövningen Red Flag som ägde rum sommaren 2006. En fångslande redogörelse av realistiska operationer med 47 fighters från USA (F16), Canada (F18), Japan (F15) och Sverige med lilla Gripen. AWACS från USA och NATO samt en E6 Prowler medverkade även. Gripen betraktades i början med viss misstänksamhet och nyfikenhet som sedan övergick till respekt. Ken konstaterade att användning av länkar var mera utvecklat hos oss och Gripen klarade sig lika bra utan AWACS. Våra system med motmedel fungerade utmärkt. En pilot med 6 000 flygtimmar i F16 var mycket frustrerad eftersom han inte lyckades "klå" Gripen.

Årets föreningsmöten med föredrag avslutades med att Stig Holmström berättade om sin vistelse i Sydafrika där han tillbringat ett drygt år som Saabs kontaktman: Vi fick en intressant inblick i Sydafrikas Flygvapen och hur det var att leva i detta samhälle för en utlänning.

Flygvapnet som bildades 1920 har många baser och 10000 fast anställda. Bara en bas för "Frontline Fighters" i Makhado ingår men en stor transport- och helikoptersektor fanns. Det framgick också att det har sina sidor att leva i Sydafrika. Man bor i inhägnade områden med vakter och med galler för fönster och dörrar. Bilar som man färdas med är försedda med larmknappar för användning om man skulle bli utsatt för rånförsök. Detta uppvägs av helt fantastiska upplevelser av djur och natur.

Trivselkvällen.

Trivselkvällen ägde rum den 4 december på sedvanligt sätt dock med den kompletteringen att extra underhållning var arrangerad med anledning av vårt 20 års jubileum. Gruppen "50 plus" som hade anlitats av IngaLill underhöll oss under en halv timme.

Studieresa.

Årets studieresa gick till Saab Underwater Systems i Motala. Den 4 maj samlades ett 60-tal veteraner på parkeringsplatsen utanför företaget där vi välkomnades av VD Mikael Grodzinsky. Därefter fick vi tre intressanta genomgångar om företagets produkter, som vid rundvandring senare kunde ses i hårdvara. Några av deltagarna, som var med och utvecklade SAAB-SUB, konstaterade lyckligt att grundprincipen av styrningen på den vidareutvecklade farkosten Double Eagle fortfarande gäller. Ett mycket positivt och generöst mottagande kunde konstateras.

Arkivarbete.

Vårt arkiv har blivit flitigt utnyttjat under året. Det började med att SVT i Norrköping sökte underlag om Saabs bergverkstad vilket sedan resulterade i ett inslag i kunskapskanalen den 3 maj. Senare bidrog vi med underlag om exporten av Draken till Danmark. Detta skulle Saab använda vid en utställning på Tøjhuset i Köpenhamn i samband med en försäljningsdrive för Gripen. Annat underlag, som vi lånat ut, är dokument om flygplan 29 Tunnan för användning till en B-nivå uppsats vid Linköpings Universitet. Vidare har vi bidragit med dokument och ett stort antal foton visande Saab-aktiviteter i Linköpings Sporthall att användas vid en utställning i samband med hallens 50-årsjubileum. En modellbyggare från Osby har fått underlag på "Lilldraken" också.

Historiskt material har lämnats in till oss under året. Erik Åhman fd säkerhetschef på Saab kom med många kartonger med dokument. Dödsbon efter Kurt Persson och Hans Mossberg har överlämnat en hel del facklitteratur. Allt detta har vi tacksamt tagit emot och efter sortering behållit det som haft historiskt värde. Vår arkivgrupp är ständigt sysselsatt. Dock börjar medelåldern bli hög i arkivgruppen varför jag här väddar till yngre veteraner att ansluta sig till oss på torsdagar för arkiveringsarbete och gemytlig samvaro. Välkomna.

Saab-Minnen.

Årets Saab-Minnen innehåller som vanligt både gamla och nya artiklar. Följande finns att läsa i del 17 som utdelas vid vårt årsmöte.

- Provflygning för ett halvt sekel sedan.
- Saabs husvagnsäventyr
- Mitt flygarliv, T. Brismar, del 1, Scandia.
- Saab, året 1950.
- Erik Wilkenson. Händelser 1949-1952.
- Mitt flygarliv, T. Brismar, del 2, Safir.
- Elektriskt styrsystem i Viggen.
- 40 år på Saab med flygplan 37.
- Marksvängning.
- B3LA. En idé som inte fick flyga.
- Provflygare och provflygchefer.
- Att flyga med rotor

Övrigt.

Undertecknad deltog i en Museiföreståndar- och Kamratföreningsträff som FVM anordnat den 5-6 oktober. Avsikten var att informera om Veteranklubben Saabs verksamhet och visa vårt "fina arkiv". En fråga ställdes, varför 20 års anställningstid behövs för att bli medlem? Räcker det inte att vederbörande har flyghistoriskt intresse? Något för oss att fundera vidare på om vi får svårt att hålla medlemsantalet uppe. Vid besöket i källaren blev många imponerade av vad de såg. Frågor om att ta del av underlag och konditionen på våra dokument dök även upp. Kunskapen om vår existens har härmed ytterligare spridits i landet.

Deltagandet i Flyglitteraturträffen i Flygets Hus har numera blivit en regel, så även detta år då den genomfördes den 30 september och 1 oktober.

Planerade aktiviteter 2007.

Vi fortsätter med vårt traditionella program och försöker arrangera för våra veteraner intressanta föredrag och studiebesök. Följande är planerat för året:

Vår	5 februari	Årsmöte	Kåsör	Lars Wallgren, Saab Underwater system
	2 april	Föredrag	Kåsör	Jörgen Rimmelg, Saab Space.
	3 maj	Studiebesök	Saab i Jönköping samt Husqvarna Fabriksmuseum.	
Höst	17 september	Föredrag	Kåsör	
	15 oktober	Föredrag	Kåsör	
	26 november	Trivselkväll		

Tack alla trogna veteraner för ert deltagande i våra aktiviteter. Jag gläds varje gång när jag ser så många kända och glada ansikten på våra föreningsmöten. Det kommer i snitt drygt 100 personer varje gång till Hörsalen på Terrassen. Stort tack även till de veteraner som förser oss med nyskrivet material så vi kan ge ut Saab-Minnen med lite blandat innehåll. Inte att förglömma är Saab AB som stöder vårt arbete med att bevara Saabs flygtekniska historia. TACK!

Linköping 2006-12-31

Arne Fagerstedt